

4. Шевко Н. Р., Ісхаков І. І. Особливості прояву Кібербулінгу в соціальних мережах. Вчені записки Київського юридичного інституту МВС України. 2017. Т. 2 (3). С. 19-22.

5. Olweus D. Bullying at school: Prevalence estimation, a useful evaluation design, and a new national initiative in Norway. *Association for Child Psychology and Psychiatry Occasional Papers*. 2004. № 23. P. 5-17.

Науковий керівник: к. пед. н., старший викладач Пакушина Л.З.

Т. В. Самар

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТІВ МІЖ БАТЬКАМИ ТА ДІТЬМИ

Нині у функціонуванні сім'ї спостерігається ряд тенденцій, які негативно позначаються на взаєминах батьків і дітей, на особливостях розвитку особистості дитини в сім'ї, на фоні яких особливої актуальності набуває проблема запобігання конфліктів між батьками та дітьми. У сучасних сім'ях поступово погіршуються внутрішньо-сімейні стосунки внаслідок зайнятості батьків на роботі, зменшення обсягу спілкування, соціально-педагогічна некомпетентність батьків, нестача щирості, уважного ставлення один до одного, збільшення нервової напруженості, зростання кількості стресів та екстремальних ситуацій, все це впливає на створення конфліктів у сім'ї, які негативно впливають на її виховну функцію і як наслідок зумовлюють відхилення в особистісному розвитку дитини.

Соціально-педагогічна робота з батьками та дітьми – досить складний напрям роботи. Часто батьки не сумніваються у своїй компетентності, звинувачуючи у випадку появи труднощів у відносинах з дитиною школу та її оточення. Причиною конфліктності між батьками та дітьми, є відмінність у віці, характері, у різних поглядах на цінності, стандарти поведінки, що погіршує їхнє взаєморозуміння.

Проблеми сімейних взаємовідносин привертала увагу багатьох українських вчених та педагогів зокрема: Т. Ф. Алексеєнко, А. С. Макаренко, В. А. Сухомлинський. Науково-психологічні уявлення про особливості сімейних взаємин досліджували А. В. Петровський, Ю. М. Якубова, І. М. Трубавіна. Причини виникнення конфліктів у сім'ї вивчали І. І. Русинка, Л. Й. Гуменюк, В. Я. Галаган, Л. І. Березовська та ін. З позицій соціальної педагогіки досліджували З. М. Шевців, Т. В. Войцях, М. А. Галагузовова, А. Й. Капська та ін.

Конфлікти між батьками та дітьми – часто зустрічаються в сучасних сім'ях. Проте на сьогодні відсутня чітка та ефективна концепція соціально-педагогічної роботи щодо запобігання конфліктів між батьками та дітьми, недостатньо повно розкрито форми і методи такої роботи. Тому **мета дослідження** – полягає у теоретичному обґрунтуванні соціально-педагогічної роботи щодо запобігання конфліктів та дослідженні їх впливу на розв'язання конфліктних ситуацій між батьками і дітьми.

Конфлікт між батьками та дітьми – один із найрозповсюдженіших у повсякденному житті, адже сім'я постійно знаходиться у процесі розвитку, в результаті цього виникають різні непередбачені ситуації (різного роду суперечки, докори, кризи і т. д.) між членами родини, на які необхідно певним чином реагувати [1].

Характеристика конфліктів

	По відношенню до проблеми	Результат	Емоційний фон
Конструктивний конфлікт	проблема вирішується на основі об'єднання компромісу та врахування інтересів всіх членів сім'ї;	зміцнюються стосунки між членами сім'ї, поліпшується взаєморозуміння, зростає здатність ефективно вирішувати нові конфлікти, знижується конфліктність в сім'ї в цілому;	поліпшення емоційного клімату в сім'ї й емоційного статусу кожного члена сім'ї: зникають тривоги, страхи, напруженість;
Деструктивний конфлікт	проблема не вирішується (відбувається або повне підкорення одним учасником конфлікту іншого, вирішується формально, силове вирішення проблеми або спостерігається відхід від проблеми); переривання конфлікту (уявне перемир'я).	емоційне відчуження, дистанціювання, почуття самотності, тривоги, безвихідності (коли конфлікти накопичуються); невротизація і депресія.	у членів сім'ї виявляються суперечливість потреб та інтересів; потреби члена сім'ї, який вийшов з конфлікту «переможеним», залишаються незадоволеними.

І. І. Русинка, визначає, що конфліктність особистості – це риса характеру, особистісна якість, яка зумовлює частоту вступу особистості у конфліктні ситуації [3].

На думку Л. А. Петровської, однією з основних причин конфліктів, тобто дисгармонійної взаємодії, є неадекватність сприйняття членами сім'ї один одного (таблиця 1.1) [2]:

Таким чином, конструктивний конфлікт – це конфлікт у сім'ї, де немає переможених і переможців, де виграють обидві сторони, а деструктивний – це нав'язування переможцем у сім'ї своєї волі переможеному.

Отже, соціально-педагогічна робота щодо запобігання конфліктів між батьками та дітьми потребує від фахівців високого рівня кваліфікації. Соціально-педагогічну роботу треба здійснювати за такими напрямками: забезпечення соціальної профілактики сімейних конфліктів; здійснення системи заходів, спрямованих на запобігання конфліктності між батьками та дітьми; надання допомоги батькам у розв'язанні складних питань сімейного виховання, організації вільного часу, налагодження сімейного побуту, удосконалення взаємостосунків у сім'ї.

Список використаних джерел:

1. Анцупов А. Я. Хрестоматия по конфликтологии / А. Я. Анцупов, Н. И. Леонов. Москва : МОДЕК, 2009. – 161 с.
2. Петровская Л. А. Самоутверждение: пути истинные и ложные / Л. А. Петровская. Москва : Знание, 1987. – 61с
3. Русинка І. І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами / І. І. Русинка. Київ : Професіонал, 2007. – 332 с.

Науковий керівник: д. пед. н., професор Лещинський О. П.

М.А. Скрипник

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗЛУЧЕННЯ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ: ДИНАМІКА РОЗЛУЧЕННЯ

Актуальність та доцільність дослідження. На сьогодні розлучення залишається однією із найскладніших соціальних проблем практично в усіх сучасних країнах, оскільки призводить до порушення такої важливої функції сім'ї, як виховання дітей. Повноцінно забезпечити її можна тільки спільною діяльністю чоловіка та жінки. Адже навіть у повній